

Bilag 1: Budgetgarantien

I dette bilag beskrives budgetgarantien, - hvordan den opgøres, og hvordan den indgår i det kommunale bloktilskud.

Budgetgarantiens formål og afgrænsning

Budgetgarantien blev indført i 1991 som led i aftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening fra september 1990 om udlægning af tilkendelseskompetencen til førtidspension samt omlægning af refusionsprocenten for førtidspension til 50 pct.

Budgetgarantien har til formål at kompensere for ændringer i kommunernes konjunkturafhængige udgifter samt udgifter til førtidspension, integration af nyankomne udlændinge mv.

Garantien sikrer, at de kommunale budgetter under ét ikke påvirkes af udgiftsændringer på følgende områder:

- Kontanthjælp,
- Orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere,
- Kommunal aktivering,
- Udgifter til ledighedsydelse,
- Kommunale udgifter til danskundervisning af udlændinge samt introduktionsydelse og aktivering efter kapitel 4 og 5 i lov om integration af udlændinge i Danmark,
- Førtidspension og
- Erhvervsgrunduddannelser.

Opgørelsen af budgetgarantien

Budgetgarantien omfatter kommunernes nettoudgifter på de berørte områder, dvs. kommunernes bruttoudgifter fratrukket refusioner og tilskud fra staten samt eventuelle tilknyttede indtægter i øvrigt. Garantien udgør et beløb, der tillægges eller fratrækkes bloktilskuddet. På Integrationsministeriets område beregnes budgetgarantien således som kommunernes samlede udgifter til introduktionsprogrammet og introduktionsydelse minus den samlede sum af refusion på ydelsen, den del af grundtilskuddet som finansierer ydelsen, programtilskud og resultattilskud.

Budgetgarantien for det enkelte tilskudsår beregnes som ændringen i de kommunale nettoudgifter i tilskudsåret, korrigeret for den del af ændringen af udgifterne, der kan henføres til pris- og lønudviklingen.

Den samlede budgetgaranti i et givet år består af følgende:

- **En foreløbig regulering** som er et skøn for fremadrettede udgiftsniveau,
- **En permanent regulering** som er en endelig op- eller nedregulering, der beregnes på baggrund af regnskabstal
- **Evt. en forventet efterregulering** som er en regulering en tidligere opgjort budgetgaranti som følge af lovændringer el.lign.

Der foretages en foreløbig beregning af budgetgarantien (det fremadrettede skøn) i året forud for tilskudsåret. Den foreløbige budgetgaranti indgår i den samlede opgørelse af bloktilskuddet til kommunerne, som forelægges Folketingets Finansudvalg ved aktstykke året forud for tilskudsåret.

Den foreløbige budgetgaranti beregnes på grundlag af statens skøn over de kommunale mer- eller mindreudgifter på de berørte udgiftsområder i tilskudsåret. Beregningen baseres på de statslige forudsætninger, som lægges til grund for udarbejdelsen af finanslovsforslaget for det pågældende år.

Da den fremadrettede budgetgaranti alene beregnes ud fra udgiftsudviklingen på de berørte områder, vil såvel konjunkturændringer som regelændringer udløse tilskudsregulering.

I forbindelse med regelændringer på de budgetgaranterede områder er det det regeludstedende ministerium, som er ansvarlig for eventuelle kommunaløkonomiske konsekvenser, og som skal drøfte disse konsekvenser med KL. Samme praksis vedrørende kommunaløkonomiske konsekvenser finder således anvendelse, hvad enten området er omfattet af budgetgarantien eller af DUT-princippet.

De økonomiske konsekvenser i forbindelse med regelændringer på de budgetgaranterede områder vil indgå i den samlede budgetgaranti som en efterregulering.

For så vidt angår efterreguleringer er der i lighed med efterreguleringer af DUT-beløb en nær sammenhæng mellem budgetgarantien og økonomiforhandlingerne. Dette skyldes, at efterreguleringer af budgetgarantien medfører ændringer i statstilskuddene som ikke i budgetåret modsvarer af statslig bindende regeludstedelse eller af ændringer i opgave- eller udgiftsfordelingen mellem staten og den kommunale sektor.

Budgetgarantien som en del af bloktilskuddet

Budgetgarantiordningen kompenserer kommunerne via bloktilskuddet. En del af det bloktilskud, som tilfalder primærkommunerne, går til tilskud til kommuner med svagt beskatningsgrundlag og finansiering af andre mindre ordninger. Resten fordeles i forhold til de enkelte kommuners andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag.

Idet kompensationen sker over bloktilskuddet og dermed fordeles efter beskatningsgrundlag, er der ikke tale om decideret kompensation for en given kommunes faktiske udgiftsstigninger (eller reduktion for en kommunes faktiske udgiftsfald).

Dermed fastholdes den enkelte kommunes økonomiske incitament til at begrænse udgifterne på trods af at området er budgetgaranteret.